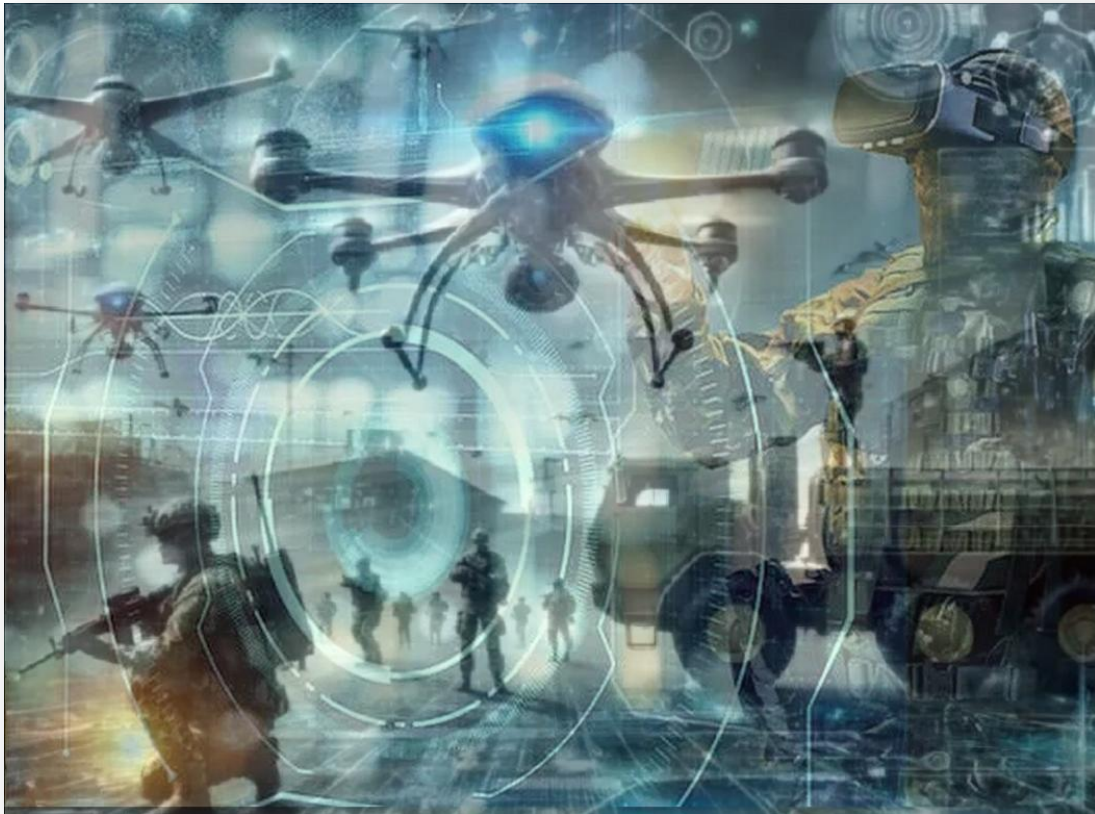

«ԹՎԱՅԻՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄ»՝ ՆՈՐ ԻՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Աղբյուրը՝ <https://globalaffairs.ru/articles/czifrovaya-vojna-baluevskij-puhov/>

"Россия в глобальной политике" ամսագրի 2025 թ. վեցերորդ համարում հրապարակվել է «Թվային պատերազմը՝ նոր իրականություն: Ռուսաստանը պետք է շուտափույթ հարմարվի դրան» հոդվածը, որը գրվել է ՌԴ ԶՈՒ ԳՇ նախկին պետ՝ ՌԴ պաշտպանության նախարարի առաջին տեղակալ, բանակի գեներալ Յուրի Բալուևսկու և Ռազմավարությունների ու տեխնոլոգիաների վերլուծության կենտրոնի տնօրեն Ռուսլան Պուխովի կողմից:

Դժվար թե գտնվի որևէ փորձագետ, ով կժխտի ռազմական գործում հեղափոխական փոփոխությունները՝ «անօդաչու հեղափոխությունը» կամ «անօդաչու պատերազմի հեղափոխությունը»: Թերևս գնահատելով ավելի լայն՝ «թվային պատերազմը»: Բոլոր հիմքերը կան ենթադրելու, որ գործընթացը կշարունակի ընդլայնվել և խորանալ, քանի որ «անօդաչու պատերազմը» մեծացնելու հնարավորությունները գերազանցում են այս տեսակի սպառազինությանն արդյունավետորեն դիմակայելու ունակությունը: Տարրական բազայի մանրաձավալությունն ու էժանացումը, ցանցային լուծումների զարգացումը (ցանցային, գերժամանակակից արհեստական բանականությունը (ԱԲ), կարծես, դեռ երկար ժամանակ երկրորդական գործոն կլինի) հանգեցնում են նրան, որ

մարտական գործողություններին մասնակցում են առավել բազմազան տեսակների, ձևերի, չափերի և նպատակների անօդաչու թռչող սարքերի իսկական հորդաներ: Դրանց հիմնական մասը կազմում են ավելի ու ավելի փոքր չափերով և էժան գնով, բայց ավելի ու ավելի հեռահար և ինքնավար անօդաչու թռչող սարքեր, որոնք համատեղում են հետախուզության և խոցման հնարավորությունները: Մարտավարական մարտադաշտը և թիկունքը մարտական շփման գծից տասնյակ կիլոմետրեր հեռու կդառնան, ըստ էության, «համատարած ոչնչացման գոտի»: Բնական է, որ առաջնահերթ խնդիր է լինելու դրանց հակագոյելը: Այսպիսով, զինված պայքարը առաջին հերթին կվերածվի օդում «դրոնային գերակայության» համար պայքարի: Ըստ այդմ, գորքերի կազմակերպումը պետք է համապատասխանի օդում և տիեզերքում այդպիսի գերակայության համար պայքարի նպատակներին և խնդիրներին:

Վտանգավոր թափանցիկություն: Հիշեցնենք, որ նկարագրվող հեղափոխության կարևորագույն հետևանքներից մեկը մարտի դաշտի թափանցիկությունն է, ըստ էության, «պատերազմի մշուշի» լիակատար ցրումը: Այս առանձնահատկությունը միայն ավելի կվատթարանա անօդաչու և տիեզերական (մարտական տիեզերական տրանսպորտային միջոցները, ըստ էության, նույնպես անօդաչու թռչող սարքեր են) և ցանցային տեղեկատվական լուծումների զարգացման պատճառով:

Դիտարկման գործիքների, տվիչների (սենսորների), հաշվողական հզորությունների, տեղեկատվական ցանցերի, տվյալների փոխանցման և մշակման մեթոդների կատարելագործումը և ԱԲ-ն ապագայում կստեղծեն միասնական գլոբալ ցամաքային-օդատիեզերական տեղեկատվական միջավայր («տեղեկատվական մարտական տարածք»), որն կապահովի և ավելի ու ավելի կընդլայնի միասնական մարտավարական, օպերատիվ և ռազմավարական թափանցիկությունը:

Արդեն այսօր կարելի է խոսել մարտավարական, օպերատիվ և ռազմավարական մակարդակներում ռազմական գործողությունների սահմանների ջնջման մասին:

Մարտադաշտի «թափանցիկության» կարևոր հետևանքը պատերազմի նոր տեսքն է, որը ցուցադրվում է Ուկրաինայում հատուկ ռազմական օպերացիայի (ՀՌՕ) ընթացքում: Այն հիմնված է ուժերի և նրանց մարտակարգերի բարձր ցրվածության և շատ ցածր խտության վրա: Հետախուզության, հայտնաբերման, թիրախավորման և բարձր ճշգրտության խոցման արմատապես աճող հնարավորությունները որոշում են ինչպես գորքերի խմբերի զգալիորեն ավելի բարձր խոցելիությունը մարտավարական ստորաբաժանումների մակարդակից մինչև օպերատիվ և օպերատիվ-մարտավարական կազմավորումներ, այնպես էլ մարտական տեխնիկայի անհատական օբյեկտներ: Արդյունքն այն է, որ հիմնական ջանքերի կենտրոնացման ուղղություններում ուժերի և միջոցների գաղտնի տեղափոխումն ու կենտրոնացումը դառնում է անհնարին, ինչը սկզբունքորեն փոխում է գորքերի կիրառման փիլիսոփայությունը: ՀՌՕ-ի ընթացքում տեղեկատվական մարտական տարածքում գլխավորը Starlink համակարգի հիման վրա ինտերնետի ներդրումն ու զանգվածային օգտագործումն է: Պատմության մեջ առաջին անգամ իրականացվեց հանրային, արագ և բավականին պաշտպանված տեղեկատվական ցանց և

տվյալների տեղեկատվական փոխանակման համակարգ: Այս տեխնոլոգիան թույլ տվեց միավորել կառավարման բոլոր մակարդակները՝ մինչև ստորին օղակ, և ապահովել մարտադաշտի կապն և կառավարումը՝ անկախ գործողության հեռավորությունից: Վերջինս հեղափոխական դարձավ նավիգացիայի համար անօդաչու միջոցներով՝ թույլ տալով առաջին անգամ զանգվածաբար ապահովել նույնիսկ փոքր անօդաչու միջոցների կիրառումը տեսականորեն անսահմանափակ հեռահարության համար: ԱԹՄ-ների կառավարման նույն արդյունքին, թեև ավելի քիչ արդյունավետությամբ, հասնում են նաև առևտրային բջջային ցանցերի օգտագործման դեպքում:

Այս ուղու վրա տեղեկատվական հեղափոխության հաջորդ փուլը կլինի արբանյակային և ցանցային բջջային լուծումների ինտեգրումը, որը թույլ կտա ապահովել գլոբալ արբանյակային տեղեկատվության փոխանակում սովորական բջջային հեռախոսի և համապատասխան գերհամաչափ կապի սարքերի միջոցով:

Դա կհանգեցնի բանակի հնարավորությունների պայթյունավտանգ ընդլայնմանը, ներառյալ ռազմի դաշտում յուրաքանչյուր զինծառայողի ուղղակի «միացմանը», կապի համակարգերի գերհամակարգմանը, որոնք կապահովեն զորքերի անսահմանափակ հեռահարության կառավարումը, ներառյալ անօդաչու միջոցները եւ բարձր ճշգրտության զենքերը: Դա զգալիորեն կբարձրացնի «հեռահար» պատերազմ վարելու հնարավորությունները:

Տեղեկատվական հեղափոխությունը փոխում է մարտական գործողությունների ձևն ու նկարագիրը: Մարտադաշտի «թափանցիկությունը», իրական ժամանակում նշանացուցումը հանգեցնում են տեսադաշտում կրակի անհրաժեշտության վերացմանը՝ հոգուտ փակ դիրքերից կրակի: Հարյուրամյակներ շարունակ ուղիղ գծով կրակը պարտության հիմքն էր կազմում, և հենց դրա արդյունավետության ապահովման շուրջ էր, որ, ըստ էության, կառուցվում էին մարտավարության հիմքերը: Այժմ անհրաժեշտ չէ հակառակորդին տեսնել ուղիղ ձեռք առջև, թիրախները կարող են հայտնաբերվել ցանկացած հեռավորության վրա և խոցվել հակառակորդի տեսադաշտից դուրս արձակված բարձր ճշգրտության միջոցներով (առաջին հերթին անօդաչու թռչող սարքերով): Փակ դիրքերից կրակելու համար ցանկացած հեռավոր ցրված միջոցների կենսունակությունն ու մարտական կայունությունը և դրանց հաշվարկները շատ ավելի բարձր են, քան տեսողության գծում կրակ վարելու ցանկացած զենք: Մա հանգեցնում է հակառակորդի կրակային խոցման իրականացման ամբողջ համակարգի պլանավորման հիմնարար փոփոխության:

Սովորական միջոցների ճգնաժամ: Այս հանգամանքը, և ոչ թե անօդաչու թռչող սարքերից անբավարար պաշտպանությունը, պարզվեց, որ տանկային զորքերի ճգնաժամի հիմնական պատճառն է: Տանկը ուղիղ նշանառությամբ կրակ վարելու հիմնական միջոց է, և ըստ էության, այն մշակվել է որպես այդպիսի կրակ վարելու անվտանգ հարթակ: Այժմ պարզվում է, որ զենքի փոքր արդյունավետ համակարգով կարելի է հեշտությամբ հայտնաբերել և հեշտությամբ խոցել այն: Արդյունքում տանկը կորցրել է բանակի ձեռքման և մանևրի երբեմնի հիմնական միջոցի իր նշանակությունը:

Տանկի գոյատևումը և մարտական ներուժը բարձրացնելու փորձերը՝ այն վերազինելով ակտիվ պաշտպանության համակարգով, անօդաչու թռչող սարքերով և հեռահար սպառազինությամբ, դեռևս համարժեք չեն թվում «արժեք – արդյունավետություն» չափանիշի տեսանկյունից: Պարզ չէ, թե ռազմի դաշտում ինչ օգուտ կբերի խոցելի և սպառազինության հնարավորություններով սահմանափակ մեքենան, որը արժեքով մոտենում է կործանիչ ինքնաթիռին: Ինչ վերաբերում է տանկին որպես անօդաչու թռչող սարքերի կամ հորիզոնից այն կողմ գտնվող ճշգրիտ հարվածային զենք կրողի, ապա ինչո՞ւ է պետք տանկը օգտագործել որպես հարթակ, որը ակնհայտորեն չափազանց մեծ է պաշտպանության և քաշի առումով: Այս և այլ հարցերի պատասխաններ չկան:

Կարելի է նաև ընդունել հրետանու ճգնաժամը: Ուկրաինայում ռազմական հակամարտությունը, կարծես, վերականգնել է չկառավարվող զինամթերքով հրետանին, որպես «պատերազմի աստծո» պատվանդանին: Սակայն կրակային առաջադրանքներ կատարելու համար սա ընդգծում է թանկարժեք զինամթերքի բարձր ծախսատարությունը, որոնք «թափանցիկ» մարտադաշտում կարող են իրականացվել անօդաչու թռչող սարքերի և այլ ճշգրիտ զենքերի միջոցով: Ժամանակակից հրետանու սկզբունքային պահանջը կրակի հեռահարության բարձրացումն է, սակայն զգալի հեռավորությունների վրա արդյունավետ խոցումը պահանջում է կառավարվող բարձր ճշգրտության կրակոցներ (այդ թվում՝ հրթիռային): Տրամաբանական հարց է. արդյոք ռացիոնալ է ծանր հրետանային համակարգերի օգտագործումը որպես այդպիսի զինամթերք արձակելու հարթակներ:

Վորոշիլովի հայտնի արտահայտության ոգով պնդումները, որ «ձին իրեն դեռ ցույց կտա» (այժմ դա վերաբերում է տանկերին կամ հրետանուն), անտեսում են այն փաստը, որ անօդաչու տեխնոլոգիաները նույնպես գտնվում են իրենց զարգացման հենց սկզբում: Եվ այս իմաստով ավելի տրամաբանական է թվում այն թեզը, որ «դրոններն էլ իրենց դեռ ցույց կտան», հատկապես ցանցային և տիեզերական տեխնոլոգիաների հետագա զարգացման լույսի ներքո:

Այսպիսով, անօդաչու թռչող սարքերն իրապես հեղափոխական ազդեցություն են ունենում ռազմական գիտության վրա: Մի կողմից, դրանք ազդում են այնպիսի առանցքային գործոնի վրա, ինչպիսին է ուժերի և միջոցների կենտրոնացումը, մյուս կողմից, ըստ էության, պարտություն ապահովելու համար դրանք անտեղի են դարձնում ուժերի և միջոցների մարտավարական մանևրումը: Եվ մարտավարության, և օպերատիվ արվեստի այս հիմնարար փոփոխությունները պետք է հանգեցնեն ոչ միայն մարտական գործողությունների ձևերի, այլև զորքերի կազմակերպչական կառուցվածքի վերանայման:

Հետինդուստրիալ բախում: Ուկրաինայում արշավը սահման դրեց արդյունաբերական հասարակություններին բնորոշ մեխանիզացված պատերազմի մասին գաղափարի գրեթե մեկդարյա գերիշխանության վրա: Այս իմաստով, ՀՌՕ-ն դարձավ 21 – րդ դարի առաջին լայնածավալ զինված հակամարտությունը՝ նշանավորելով ռազմական ոլորտում իրականացված հեղափոխությունը՝ անցումը «թվային պատերազմի»: Արդեն իսկ վառ արտահայտված կամ միայն նախանշված

բոլոր միտումները, հավանաբար, կգարգանան առաջիկա տասնամյակում՝ շարունակելով փոխել ռազմական գործի դիմագիծը:

«Թվային» և «դրոնային» պատերազմին անցնելու իրողությունները մեքենայացված պատերազմի պայմանների հետ համատեղելու փորձերը, օրինակ՝ պահպանելով տանկերի և տանկային ստորաբաժանումների նախկին դերը, կհանգեցնեն միայն զինված ուժերի արդյունավետության նվազմանը, ռազմական գործողությունների նոր պայմաններին դրանց անհամապատասխանությանը, ավելորդ ծախսերին և կորուստներին:

Դրա որոշ ասպեկտներ, որոնք այժմ նկատվում են Ուկրաինայում, ավելի շուտ պայմանավորված են կողմերի զորքերի հարաբերական տեխնիկական հետամնացությամբ, նույն անօդաչու թռչող սարքերի, տեղեկատվական միջոցների պակասով (ռուսական կողմից), որոնք ստիպում են իմպրովիզներ անել եղածով:

Այսօր FPV-դրոնների գնումները կողմերից յուրաքանչյուրի համար հասել են ամսական հարյուր հազարավոր միավորների, ինչը համադրելի է (եթե արդեն չի գերազանցում) հրետանային կրակոցների արտադրության ծավալների: FPV անօդաչու թռչող սարքերը, բառացիորեն հարձակվելով ցանկացած տեսանելի զինծառայողի վրա, վերածվել են ոչ միայն տեխնիկայի, այլև անձնակազմի ոչնչացման հիմնական զենքի: Ըստ ռուսական վիճակագրության՝ 2025 թվականի սկզբին անօդաչուներին բաժին էր ընկնում մարտիկների ոչնչացման ավելի քան 70% - ը: Կիրառման միջակայքն անընդհատ աճում է և արդեն գերազանցում է տասնյակ կիլոմետրերը, ինչը հնարավոր է դարձնում դրանց օգտագործումը հակահրթիռային պայքարի, հաղորդակցությունների խոցման, հակառակորդի երկրորդ էշելոնների և ռազմական գործողությունների շրջանի մեկուսացման համար: Ապագայում պետք է ակնկալել անցում խմբային և պարսային լուծումների, ներառյալ մեկ օպերատորի կողմից անօդաչու թռչող սարքերի զգալի խմբերի կառավարման հնարավորությունը, ծրագրային և ապարատային բոլորով անօդաչու թռչող սարքերի ստեղծումը, որոնք թույլ կտան խոցող միջոցները կիրառել առանց օպերատորի մասնակցության:

Կարելի է առանձնացնել անօդաչու թռչող սարքերի պատերազմի երեք կարևոր գործոն և դրանց ազդեցությունը զորքերի կազմակերպման և մարտական կիրառման վրա:

Առաջին: Ուժերի և միջոցների ծայրահեղ ցրման պահանջը՝ մարտակարգերի շատ ցածր խտությամբ, արմատապես կփոխի զորքերի կազմակերպումը և դրանց փոխգործակցությունը:

Երկրորդ: Հակամարտող կողմերի և նրանց միջոցների պարտության խորության կտրուկ աճ՝ ընդհուպ մինչև օպերատիվ խորություն: «Տոտալ ոչնչացման գոտիները» մոտ ժամանակներս կհասնեն տասնյակ կիլոմետրերի: Ինչը զորքերը մանևրելու և կենտրոնացնելու անհնարինություն կստեղծի նույնիսկ իր օպերատիվ խորությունում:

Երրորդ: Պատերազմը ցույց տվեց զորքերի մատակարարման դժվար լուծելի խնդիրը, որոնք ներկայումս հույսը դնում են խոցելի տրանսպորտային միջոցների վրա, որոնք համեմատաբար հեշտությամբ թիրախավորվում են թշնամու կողմից

(խնդիր, որը երկար ժամանակ հասունանում էր, բայց անտեսվում էր նույնիսկ խորհրդային ռազմավարների կողմից): «Անօդաչու թռչող սարքերի պատերազմի» և ամբողջ օպերատիվ խորության վրա ուժերի ու միջոցների «լիակատար ոչնչացման գոտիների» համատեքստում, մատակարարման խնդիրը օպերատիվ, մարտավարական և «միկրո-մարտավարական» («ճակատի վերջին մղոնը») մակարդակներում դառնում է հսկայական և կպահանջի նորարարական և հեղափոխական լուծումներ:

Զորքերի կազմակերպման որոշ հարցեր: Ինչպիսին պետք է լինի զորքերի հեռանկարային կազմակերպական-հաստիքային կառուցվածքը «դրոնային պատերազմի» դեպքում: Սա գրոհային ստորաբաժանումների ու անօդաչու համակարգերի և կրակային խոցման միջոցների համադրություն է (ջոկ, դասակ մակարդակ) ոչ միայն անօդաչու թռչող սարքերով, այլև, օրինակ, օպտիկամանրաթելային ուղղորդված հրթիռներով, ինչպես նաև անօդաչու համակարգերի դեմ պայքարի և դրանց ճնշման տարբեր միջոցներով (յուրաքանչյուր մարտիկի և յուրաքանչյուր մեքենայի մակարդակից մինչև հատուկ մասեր): Այս բոլոր ուժերը պետք է ունենան հնարավորինս ինտեգրված ցանցային միջոցներ՝ ապահովելով «ավագ մակարդակների» կրակի և ավիացիայի ուղղորդումը:

Զորքերի խնդիրը պետք է լինի «դրոնային գերակայության» հասնելը, այնուհետև դրա ապահովումը:

Հետևակի առաջխաղացումը ռազմի դաշտում պետք է իրականացվի միջոցների համադրությամբ՝ կախված իրավիճակից, ներառյալ հետիոտն կարգը, մոտոցիկլետները, փոխադրող թեթև մեքենաները, զրահապատ տրանսպորտային միջոցները, ինչպես նաև կրակային բարձր արդյունավետությամբ և բարձր պաշտպանությամբ ՀՄՄ-ները:

Այդպիսի ՀՄՄ-ները պետք է հիմք հանդիսանան զրահատանկային սպառազինության և ցամաքային զորքերի տեխնիկական հագեցվածության համար: Բարձր պաշտպանության համադրությունը չափավոր զանգվածի պարագայում կպահանջի տանկատեխնիկական, ինժեներատեխնիկական և այլ օժանդակության ավելի ցածր մակարդակ: Չնայած կարելի է դիտարկել նաև հիմնական մարտական տանկերի նման ծանր ՀՄՄ-ներ/ԶՓՄ-ներ, սակայն, մեր կարծիքով, այստեղ անհրաժեշտ է նախապատվությունը տալ «միջին» քաշի՝ 30-40 տոննա «փոխգիջումային» մեքենաներին, ինչպիսին է M2 Bradley-ն, որը ապացուցել է իրեն որպես ուկրաինական պատերազմի «իդեալական մեքենա»: Այսպիսի մեքենաների սարքավորումը անօդաչու թռչող սարքերի դեմ պայքարի միջոցներով, առաջին հերթին ակտիվ, շրջանաձև պաշտպանության և կենսունակության բարելավման միջոցառումների հետ համատեղ (զինամթերքի տարանջատում, վառելիքի հեռացում և այլն) նրանց կապահովի նույնիսկ «անօդաչու պատերազմի» մարտադաշտում գոյատևման մակարդակի բարձրացում, բայցև պահպանել «սպառվող նյութի» կարգավիճակը, որը հարմար կլինի զանգվածային արտադրության համար: Այսպիսի ՀՄՄ-ների մասերի ստեղծման հարցը (նրանց լրիվ դրույքով հետևակային ջոկերին տալը կամ,

ընդհակառակը, ՀՄՄ-ների կազմակերպումը միայն որպես «տաքսի խմբեր») պահանջում է առանձին քննարկում:

Տանկերի փոխարեն հետևակային ստորաբաժանումների կազմում պետք է զանգվածաբար գործեն ծանր ինժեներական գրոհային ականազերծող մեքենաներ՝ մարտական հարթակներ՝ առավելագույն պաշտպանությամբ, ինչպես կառուցողական, այնպես էլ ակտիվ հակահրթիռային: Նրանց զգալի սպառազինություն պետք չէ, քանի որ դա միայն կնվազեցնի նրանց կենսունակությունը:

Զորքերը պետք է ունենան բավարար աջակցություն (լոգիստիկ, տեխնիկական և այլն): Ժամանակակից պատերազմում աջակցությունն ինքնին, ըստ էության, մարտական գործողությունների մի ձև է, որը մշտապես հակազդում է թշնամու հարձակումներին, և այն պետք է լինի համապատասխանաբար կազմակերպված և հազեցած (ներառյալ անօդաչուներ):

Հետևաբար, ապագայի բանակը չպետք է լինի խստորեն բաժանված զորքերի, այլ, ընդհակառակը, պետք է լինի բարձր միասնական, ինտեգրված, բազմաֆունկցիոնալ ուժ, որը կարող է գործել ցանկացած ժամանակակից պատերազմական միջավայրում:

Կարծում ենք՝ բոլորը նկատել են ուկրաինական DeepState ռեսուրսի վերջերս հրապարակված գրառումը, որը նկարագրում է Ռուսաստանի զինված ուժերի «նոր հետևակային դոկտրինը» և հստակ ցույց է տալիս զորքերի մարտավարության հարմարեցումը «անօդաչու թռչող սարքերի պատերազմի» կարիքներին: Առանձնացվում են ռուսական կողմի մարտավարական փոփոխությունների չորս հիմնական ասպեկտներ:

Առաջին. Ցամաքային ռոբոտացված համակարգերի, թևավոր բառաժող զինամթերքի և ծանր FPV-ների օգտագործման աճ, որը հանգեցնում է «որոշակի մարտական գործընթացների ռոբոտացմանը»: Ներկայումս գրոհային խմբերի հայտնաբերումը կանխելու համար փորձ է արվում գրոհային գործողությունների և կրակային աջակցության խնդիրները ամբողջությամբ լուծել անօդաչու թռչող սարքերով:

Երկրորդ. Անցում նվազագույն չափի մեծ թվով խմբերով՝ ընդամենը 2-4 հոգուց բաղկացած «ցրված» գործողությունների:

Երրորդ. Նվազագույնի հասցնել հրաձգային մարտերը և դիրքերի վրա ճակատային գրոհները և, ընդհանրապես, հետևակի թշնամուն մոտենալը՝ հիմնականում խնդրի լուծումը դնել գրոհային ավիացիայի կրակային աջակցության և անօդաչու թռչող սարքերի վրա:

Չորրորդ. Հակառակորդի հիմնական դիրքեր դանդաղ «սողացող» ներթափանցման կամ փոքր խմբերով շրջանցման մարտավարության լայն տարածում, ներառյալ քողարկման միջոցների (թիկնոցներ և այլն) օգտագործումը, թիկունք հնարավորինս խորը ներթափանցումը, անօդաչու թռչող սարքերի օպերատորների, ականանետների անձնակազմերի և այլնի որոնումը և չեզոքացումը:

Չորքերը պետք է ունենան համարժեք (թիկունքային, տեխնիկական և այլն) ապահովում: Ժամանակակից պատերազմի պայմաններում ապահովումն ինքնին, ըստ էության, մարտական ձև է՝ հակառակորդի հարձակումներին մշտական հակազդեցությամբ, և այն պետք է ունենա համապատասխան կազմակերպություն և տեխնիկա (ներառյալ՝ առանց անվտանգության): Այսպիսով, ապագայի բանակը չպետք է խստորեն բաժանվի զորատեսակների, այլ, ընդհակառակը, հնարավորինս միասնական ինտեգրված բազմաֆունկցիոնալ ուժ, որը կարող է գործել ցանկացած ժամանակակից պատերազմական պայմաններում: Ակնհայտ է, որ զորքերի կառուցվածքը, կազմակերպվածությունը և հանդերձանքը պետք է համապատասխանաբար հարմարեցվեն: «Մեծ գումարտակների» ժամանակն ավարտվել է:

Հիմնարար հեռանկար: Հարկ է նշել, որ մարտական գործողություններում արդեն իսկ առկա ամենատարածված անօդաչու թռչող սարքերի մշակումը հիմնված է զանգվածային առևտրային լուծումների վրա, հիմնականում Չինաստանի և Միացյալ Նահանգների հսկայական ներքին շուկաներից: Մի կողմից, սա ապահովում է դրանց բարձր մատչելիությունը: Մյուս կողմից, ամենատարածված ԱԹՄ-ների (Մավիկ, FPV դրոններ, փոքր ԱԹՄ-ներ) իսկապես արդյունաբերականացման հնարավորությունը ավտորիզացիոն և զուտ ներմուծման փոխարինման սցենարներում դեռևս կասկածելի է, հատկապես լուծումների և մոդելների արագ զարգացման լույսի ներքո: Ավելի բարդ անօդաչու և անօդաչու օդային, ցամաքային և ծովային համակարգերը պահանջում են զարգացման ամենաբարձր մակարդակներ հսկողության համակարգերի, արբանյակային հնարավորությունների, տվիչների, հաշվողական հզորության, տեղեկատվական ցանցերի, տվյալների փոխանցման և մշակման մեթոդների, ինչպես նաև արհեստական բանականության ոլորտներում: Այս բոլոր պահանջները բավարարելու անկարող երկիրը դատապարտված է հետ մնալու ռազմական գործերում:

«Թվային պատերազմի» անցումը ցույց է տալիս, որ այս դարում ռազմական գործերի և ռազմական կարողությունների զարգացման (և, իհարկե, մարդկային քաղաքակրթության զարգացման) հիմնական գործոնը հաշվողական հզորության կատարելագործումն է:

Սա ներուժ է ապահովում վերը նշված մյուս բոլոր ոլորտներում: Երկրների և դաշինքների ռեսուրսները կախված կլինեն հաշվողական հզորության զարգացումից և արտադրությունից, այլ ոչ թե տարածքային կամ ռեսուրսների վերահսկողությունից: Պետք է նաև նշել, որ հաշվողական հզորության և վերահսկողության, հայտնաբերման, թիրախավորման և տվյալների փոխանցման ցանցերի (ներառյալ տիեզերական ցանցերի) զարգացումը հնարավորություն կտա ստեղծել հսկայական խտությամբ և արդյունավետությամբ գլոբալ ավտոմատացված հետախուզական, հարվածային և պաշտպանական համակարգեր: Մասնավորապես, ավանդական միջուկային հրթիռային հարձակումներին հակազդելու կարողությունը կարող է որակապես աճել՝ հրթիռային պաշտպանության համակարգերը հասցնելով նոր մակարդակի: Իսկ սա հղի է միջուկային զենքի և ընդհանուր առմամբ միջուկային զսպման արժեզրկման ռիսկով:

Միջնաժամկետ հեռանկարում Ռուսաստանը հետ կմնա համաշխարհային առաջատարներից հաշվողական հզորության զարգացման հարցում (փորձագիտության, արդյունաբերական կարողությունների և ներքին շուկայի կարողությունների պակասի պատճառով): Սա պետք է անհապաղ լուծվի. հակառակ դեպքում առաջացած բացը կմեծանա՝ սպառնալով երկրի ռազմավարական շահերին:

Ռուսաստանն ունի այս իրավիճակը շտկելու ռեսուրսներ, և նրա գիտական և տեխնոլոգիական առաջընթացը առկա է: Այնուամենայնիվ, համաշխարհային փոփոխությունների տեմպն այնպիսին է, որ այն կարող է պարզապես չկարողանալ իրացնել այդ հնարավորությունները:

Սա գիտակցելը պահանջում է մի կողմ դնել քաղաքական տարաձայնությունները և կենտրոնանալ վարչական ու տեխնոլոգիական մարտահրավերների անհապաղ լուծմանը: